

omfatter desuden St. Lawrence dalen ned- en for søerne. 2-3000 km vestfor findes den veludviklede landbrugsregion: præ- rien, og efter endnu et tusind km's vej vest- på ligger den moderne vestkystby: Van- couver. Resten af nationen er bagland og ødemark.

Denne gode bog beskriver først landska- ber, klima og vegetation. Dernæst koloni- sering og modernisering, råstoffer, indu- stri, regional udvikling og urbanisering. Bogen er desuden problemformulerende og diskuterer emner som kulturel dualisme og etniske mindretal. Teksten er let læst, der er mange og gode kort og en serie af illustrative fotografier. Litteraturlisten er lang og nyttig.

En god og moderne bog fæstet i tradition. Målgruppen er universitetsstudenter, ek- skursionstilrettelæggelse på alle niveauer og alle med interesse for landet.

Christian Wichmann Matthiessen

Burkhard Hofmeister: Australia and its ur- ban centres. (Urbanization of the Earth, 6.) Borntraeger, Berlin 1988. XII, 254 s., ill. 28 cm. DEM 130,-.

Australien er anderledes. Dets store areal (7,7 mio. km²) og omfattende ressourcer modsvares af en lille befolkning (15 mio). Landet er til gengæld næst efter Island det stærkest urbaniserede i verden (86 %).

Bogen om Australiens urbanisering be- skriver bysystemets udvikling, de forskel- lige byregioner og storbyerne. Desuden forklares den australske bytype som et sær- ligt kultur-genetisk fænomen. Mange gode tabeller, kort og fotos ledsager den grund- ige tekst.

I sig selv er det en god og nyttig bog. Den er desuden et led i den, noget uensartede, serie, som efterhånden skal nå verden rundt og dermed præsentere "Urbanisie- ring der Erde".

Christian Wichmann Matthiessen

S. el Guindy and I. A. Risseuw: Research on water management of rice fields in the Nile Delta, Egypt. (ILRI publication, 41.) Pudoc, Wageningen 1987. 72 s., ill. 24 cm. NLG 26,-.

Denne bog beskriver nogle af de erfaring- er, der er fremkommet i et mere end 10 år gammelt projekt mellem Ægypten og Hol- land vedrørende opdyrkning af dele af Nil- dalen.

Den aktuelle bog beskriver vandings-/af- vandingsproblemer ved risdyrkning i rota- tion med mindre vandingskrævende afgrø- der, som til gengæld kræver god afvanding,

når de dyrkes i deltaområder. Bogen foku- serer på tekniske løsninger af denne pro- blemstilling, og praktiske eksempler fra Nildalen gives.

Henrik Breuning-Madsen

Peter Beaumont, Gerald H. Blake, J. Mal- colm Wagstaff: The Middle East: a geo- graphical study. 2. ed.

Fulton, London 1988. XV, 623 s., ill. 24 cm. Paperback: GBP 16.95.

Den region, bogens titel refererer til, er et ret uhåndterligt begreb; og bogen indledes da også meget passende med en kort defi- nition, uden at man kan siges at blive over- bevist. Det eneste der for alvor samler er, at en meget stor del er aridt (men ikke det hele), at landene har et vist historisk skæb- nefællesskab, at det er en ret stor del af den islamiske verden (langt fra den hele), – og det er jo ikke særligt præcist. Det drejer sig om landene fra Libyen i vest til Iran i øst, – fra Tyrkiet i nord til Yemen i syd, d.v.s. Israel er med, men altså ikke Maghreb, Pakistan og Afghanistan. Regionen er me- get heterogen med hensyn til natur, kultur og økonomisk udvikling, og det er altid en vanskelig sag at skrive en sammenfattende bog om så heterogene sager. Dette taget i betragtning er det dog alt i alt en rimelig opslags- og begyndelsesbog; den er velskre- vet; det er egentlig forbavsende mange de- taljer, der er med; der er mange udmærke- de tematiske kort (almene og specielle) og mange litteraturhenvisninger.

Henning Mørch

Deutscher Geographentag, 46, München 12. bis 16. Oktober 1987: Tagungsbericht und wissenschaftliche Abhandlungen. Hrsg. von Hans Becker und Wolf-Dieter Hütteroth. (Verhandlungen des Deutschen Geographentages, Bd. 46.)

Steiner, Stuttgart 1988. 615 s., fig. 24 cm. DEM 168,-.

Hvert år afholdes i BRD en "geograf-dag", for at få rimelighed i dimensionerne kan man jo som dansker dividere med 10, men alligevel er det et ganske imponerende foretagende. I tilknytning til denne 46. geografdag afholdtes 3 dusin endagsek- skursioner og et dusin fleredages. Denne bog er de mere end hundrede foredrag på stævnet og viser bredden i landets geogra- fiske forskning. Der er ganske mange, me- get interessante sager. Men samlingen vil have størst betydning for dem, der mere eller mindre automatisk får den i hænde. Mange har det med at holde sig ajour med bestemte tidsskrifter og måske heriblandt

også denne årbog; men ellers er bidragene stort set tabt i denne anonyme tryksag, og man vil kun finde artikler af interesse ved henvisninger eller gennem bibliografier.

Henning Mørch

Information China: The comprehensive and authoritative reference source of new China. Vol. 1. Ed. by C.V. James.

Pergamon, Oxford 1989. XXXVI, 440 s., 14 s. kort, ill. 31 cm. Vol. 1-3 USD 795,-.

Første bind af tre i en ganske bekostelig sag – men også en meget informationsrig. Værket må være en nødvendighed for stør- re biblioteker. Dette bind behandler "land og folk" (kunne læses som "geografi"), "hi- storie" (fra forhistorisk tid og til nu), samt "sociale, politiske og juridiske forhold". Værket er udarbejdet af Det Kinesiske Akademi for Samfundsvidenskaber.

Henning Mørch

Pierre Gentelle: Chine: un atlas écono- mique = China: an economic atlas.

Fayard-Reclus, Paris 1987. 112 s., kort. 32 cm FRF 180,-.

På trods af den store interesse, der er for Kina og den åbning, der efterhånden har været ganske mange år, er der endnu et akut behov for informationer om det store land. Her er så et ganske overkommeligt og overskueligt økonomisk atlas. Det er base- ret på statistik med provinserne som basi- sarealer. Med en hovedinddeling i 9 emne- grupper (befolkning, landbrug, industri, transport o.l.) har hver side sit tema, der belyses med 1, 2 eller 4 kort og en kort tekst på fransk, kinesisk (hvis nogen skulle fore- trække det) samt på engelsk, hvad der nok foretrækkes af de fleste af G.T.'s læsere. En afsluttende del, syntese, sammenfatter el- ler regionaliserer i 10 kort ved hjælp af faktor-analyse. Til allersidst er der en "brugsanvisning". Det er en god lille tryk- sag, der vil være helt uundværlig for en- hver, der er interesseret i Kina, og for et- hvert bibliotek.

Henning Mørch

Interregional migration: dynamic theory and comparative analysis. W. Weidlich, G. Haag (eds.).

Springer, Berlin 1988. XIV, 387 s., fig. 25 cm. DEM 148,-.

Bogen er delt i fire dele, der behandler: Almen teori, der opstiller en dynamisk, matematisk migrationsmodel; Regionale migrationsstudier af 6 lande (BRD, Cana- da, Frankrig, Israel, Italien samt Sverige); sammenlignende studier, hvor man dels

sammenligner forskellige migrationsmodeller dels sammenholder lande-studierne og migrationernes drivkræfter. Og den afsluttende del gennemgår de matematiske metoder og sandsynlighedsberegninger samt bringer det Fortran 77 program, der er anvendt. Som det fremgår er det først og fremmest en matematisk fremstilling. Det er interessant (og beskæmmende), at der kun er én geograf med i dette frugtbare samarbejde mellem økonomer og demografer.

Henning Mørch

Atlas der Donauländer. Lieferung 8. 1985. Red. Josef Breu. Atlas der Donauländer. Lieferung 9. 1988. Red. Josef Breu. Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut. Oesterreichischer Bundesverlag, Wien. Pr. bd.: 5 kort. 68 cm. ATS 750,-.

Disse to leveringer omfatter jordbund, landbrugsproduktivitet, befolkningstæthed samt transport og handel. Atlasset dækker et område, der til dels er ret ukendt land for mange – også blandt geografer, og det vil derfor være en udmærket informationskilde, når udgivelsen er afsluttet, hvilket formentlig sker med næste, 10. levering.

Henning Mørch

Scottish medieval town. Ed. by Michael Lynch, Michael Spearman, Geoffrey Stell. John Donald Publ. Ltd., Edinburgh 1988. IX, 344 s., ill. 24 cm. GBP 20,-.

Dette samleværk om skotske middelalderbyer omfatter 15 kapitler skrevet af forskellige forfattere, mest historikere og jurister. Den potentielle læserskare i Danmark vil naturligt begrænse sig til disse fag samt historiske bygeografer og entusiaster udi det skotske. Artiklerne er samlet i fire grupper: Kilder og vidnesbyrd, den kirkelige sammenhæng, handel og industri, urbane samfund og administration.

Umiddelbart kunne man spørge, om skotske bydannelser fra denne tid afviger fra engelske eller "britiske". Det er faktisk tilfældet og forklares alment ved, at Skotland aldrig blev nogen romersk provins ligesom England. Så oprindelsen af byerne har været en anden. Men selvfølgelig er der ligheder, også til resten af Vesteuropa, som bunder i, at bydannelsen her hænger sammen med udviklingen af større feudale rigsdannelser. De betingedes af uddelegering af magt, som tit blev formaliseret i form af købstadsrettigheder, i Skotland "Burgh Laws", først udstedt af David I (1124-53). Rettighederne omfattede også

her et selvstyre, som personificeredes i en sheriff (shire-reeve), hvilket etymologisk indikerer sammenhængen med et opland, shire. Berwich på østkysten var i denne periode den største royal burgh og baserede sin rigdom på eksport af uldklæde, senere ubearbejdet uld, til Brügge i Flandern.

Enkelte kapitler fokuserer på udvalgte byer: Perth, Berwich, Glasgow, Aberdeen og Dunfermline, resten behandler bredere temaer. Af mere almen interesse vurderes kapitlerne om handel med England og med Nordeuropa at være.

Alle kapitler er forsynet med udførlige noter og værket som helhed med en bibliografi på mere end 40 sider, samt et 15 siders index. Kort og andre illustrationer er yderst sparsomme.

Rolf Guttesen

Paul A. Delcourt, Hazel R. Delcourt: Long-term forest dynamics of the Temperate Zone: a case study of late-Quaternary forests in Eastern North America. (Ecological studies, vol. 63.)

Springer, New York 1987. XIII, 439 s., ill. 25 cm. DEM 99,-.

Denne bog præsenterer nogle af de vigtigste resultater fra et 10-årigt projekt FORMAP, der beskriver skovudviklingen i NØ-Amerika gennem de sidste 20.000 år. De anvendte metoder, overvejende pollenanalyser, beskrives, og kort over NØ-Amerika visende de forskellige træarters udbredelse på forskellige tidspunkter er gengivet. I et afsluttende kapitel beskrives træartsudviklingen i Europa inden for samme tidsperiode.

Henrik Breuning-Madsen

Long and short term variability of climate. H. Wanner, U. Siegenthaler (Eds.). (Lecture notes in earth sciences, 16.)

Springer, Berlin 1988. 175 s., ill. 25 cm. DEM 48,-.

Denne bog indeholder en række foredrag præsenteret ved et klimatologisk symposium afholdt i Bern i 1986. Seminaret var arrangeret af den schweiziske kommission for klimatiske og atmosfæriske undersøgelser. Bogen indeholder 8 artikler, hvoraf 5 omhandler hvad man kan betegne "observational studies", mens 3 kan betegnes som "modelling studies". Bogen er interessant for forskere med interesse for klimasvingninger gennem længere årrækker.

Henrik Breuning-Madsen

Land evaluation studies in Hungary. Ed. by

Dénes Lóczy. (Studies in geography in Hungary, 23.)

Akadémi Kiadó, Budapest 1988. 95 s., ill. 25 cm. USD 12,-.

"Land evaluation studies in Hungary" består af to dele: Overvejelser over agroøkologisk regionalisering på basis af egnethed til dyrkning af udvalgte afgrøder og en beskrivelse af en ny procedure til landevaluering.

I første afsnit skitseres nogle trin i udviklingen af evalueringen: Bestemmelse af jordernes ydeevne ved "simpelt brug" og næsten uændret naturtilstand, videreført over fastlæggelse af jordernes karakteristika ved "uforanderlige fysisk-kemiske egenskaber" til "agro-økologisk potentiale". Det sidste vanskeliggøres ved, at sammenvejning af enkeltkarakteristika til en samlet størrelse kræver så meget. Det foreslåede score-system virker ikke ganske overbevisende.

I andet afsnit gennemgås teknisk en procedure til bestemmelse af jords dyrkningsmæssige værdi – som for øvrigt er særlig interessant at bestemme i et socialistisk land, hvor der ikke findes vejledende salgspriser. Dyrkningsværdien udtrykkes ved en Cobb-Douglass funktion, hvori indgår areal, arbejdskraft og kapitalinvestering og disses elasticitetskoefficienter.

Det er svært at se på de gennemregnede eksempler, hvor godt metoden fungerer. Mest gennemskueligt virker bestemmelsen af den fysiske jordkvalitet, som sammenvejes med bl.a. topografisk virkning og lokal vandbalance.

Fremstillingen i bogen er stærkt sammenhængt og ikke altid helt klart oversat til engelsk. Til jævnføring med nyere danske arbejder er bogen af stor interesse.

Sofus Christiansen

Reports on the Northeastern part of the Qinghai-Xizang (Tibet) Plateau: by Sino-W. German Scientific Expedition. Eds.: Jürgen Hövermann, Wang Wenying.

Beijing: Science Press. Distribution: Borntraeger, Stuttgart 1987. VI, 510 s., ill. 27 cm. DEM 48,-.

I 1981 blev der arrangeret en kinesisk/tyisk fælles ekspedition i den nordøstlige del af det tibetanske plateau. Bogen er en præsentation af ekspeditionens resultater. Der er indsamlet mange informationer om glaciologi, cryopedologi, klimatologi, geomorfologi, geologi, kortlægning og remote sensing. Der foreligger et enestående materiale, som vil være en nyttig reference for forskere, som arbejder inden for de pågæl-